

Det, vi skal, er derfor at forhindre, at slige Veksler kan udstedes for Fremtiden, og jeg tror, det i alt Fald i høj Grad vil kunne undgaas, hvis man opretter en Hjælpefond, hvorved man kan imødegaa eventuelle Tab i Fremtiden.

Men naar jeg derefter vender mig til Fortiden og til de Tab, der er lidt af forskellige Sparere Landet over, maa jeg maaske rejse det Spørgsmaal — efter at vi nu har set, hvad der er sket med Hensyn til Landmandsbankens Rekonstruktion, hvor Staten er traadt til —, om der da ikke ogsaa kan gøres noget for de Mennesker, der har mistet deres Penge i de tidligere nødstedte Banker i Kalundborg, paa Turø, i Køge, i Hellerup, paa Djursland og i Kerteminde? Kan det blive ved at gaa saaledes, at hver Gang en stor Hovedstadsbank gaar i Staa, træder Staten hjælpende til og sikrer Sparerne, medens de smaa Provinsbanker maa klare sig selv? Er det Retfærdighed? Lad være, at Statens Hjælp f. Eks. overfor Landmandsbanken i og for sig ikke var dikteret af Ønsket om at sikre Sparerne, men af Hensynet til vort Lands økonomiske Stilling udadtil og til hele vort Erhvervsliv, saa var i hvert Fald Virkningen ved Landmandsbankens Rekonstruktion den, at der blev sikret Sparerne deres indskudte Pengemidler. Dette kommer man ikke udenom, og jeg vover den Paastand, at saafremt Staten og de andre Institutioner ikke var traadt til, kunde der let være tabt mellem 20 og 30 pCt. af Sparernes Midler. Men mod et saadant Tab sikredes Sparerne ved Statens Indskriden, og paa samme Maade sikredes de ved Grundejersbankens og Detailhandlerbankens Sammenbrud i 1908. Den Gang kostede det, som nævnt, Staten 7 Mill. Kr. Nu skulde Ordningen overfor Landmandsbanken ikke koste Staten noget, men den har dog foreløbig ydet 40 Mill. Kr., som jeg tidligere har nævnt, og baade disse og den ubegrænsede Garanti har vi i hvert Fald i Øjeblikket ikke fuld Sikkerhed for, at det ikke kommer til at koste Statskassen Penge. Men kan man saa efter den Ordning, der blev truffet i 1908, og efter Landmandsbankens Rekonstruktion stadig lade de smaa Provinsbanker klare sig selv? Jeg synes, det vil være vanskeligt, og i hvert Fald er det ikke retfærdigt. Jeg maa maaske i denne Forbindelse minde om en enkelt Ting. Under de bevægede Forhandlinger om Landmandsbankens Rekonstruktion var man fra alle Sider enig om

Ønskeligheden af, at Provinsens Småbanker, der var slugt af Landmandsbanken og gaaet over til at blive Filialer af denne, igen burde blive selvstændige, lokale Provinsbanker. Landmandsbanken har jo været en ren Grovæder i Retning af at sluge de lokale Provinsbanker. Nu er man fra alle Sider enig om, at det var ønskeligt, at disse Filialer igen gik over til at blive selvstændige Banker, idet man ønskede derved at modvirke Dannelsen af Banktruster. Hensigten var altsaa udmærket, og jeg kan fuldt ud billige den. Men tror man, at man opnaar dette Resultat derved, at Staten træder hjælpende til hver Gang, det gaar galt i en københavnsk Storbank — det viser Historien jo Gang paa Gang —, medens Bankerne omkring i Provinsen, naar det gaar galt, skal klare sig selv. Er der nogen, der tror, at man paa den Maade skaber smaa, selvstændige Provinsbanker? Man maa sikkert svare absolut nej. Man skaber det, som man netop vilde modvirke: Adgang til Dannelsen af Banktruster, thi hvad vil Følgen blive? Det vil netop blive den, at Folk ude i Provinsen siger som saa: Naar vi sætter Pengene ind i en københavnsk Storbanks Filialer, er vore Penge sikret, thi naar det gaar galt i disse Banker, saa træder Staten hjælpende til, men naar vi sætter vore Penge i selvstændige Provinsbanker, maa vi selv løbe Risikoen, hvis det gaar galt. Man umuliggør efter min Meeing derved Oprettelsen og Opretholdelsen af Provinsbanker og skaber den Banktrust, man er enig om at ville modvirke. Af disse Grunde, for at skabe Retfærdighed og for at modvirke Dannelsen af Banktruster, maa man nødvendigvis skabe en Ordning, der sikrer Provinsbankerne bedre, og det kan for Fremtidens Vedkommende ske ved Oprettelsen af den gentagende nævnte Hjælpefond, hvortil alle Banker, baade i Provinsen og i Hovedstaden, skal yde deres aarlige Bidrag.

Men desuden maa Spørgsmaalet om Støtte til de allerede forulykkede Banker tages op til alvorlig Overvejelse. Jeg tænker i denne Forbindelse kun paa de Tab, Sparerne har lidt. Jeg henstiller derfor til den højtærede Handelsminister, at der foranstaltes en Undersøgelse af, hvor stort et Tab Sparerne her har lidt. Jeg mener ganske vist, at der gennem den af mig før anførte Opgørelse er skabt nogenlunde Klarhed derover, men man kan ved nærmere Forhandling med Bankinspektøren maaske naa til yderligere Klarhed over den